

การศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลต่อการบริหารเทศบาล
ที่นายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้งโดยตรง

เกียรติศักดิ์ ภู่งำชัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
สิงหาคม 2550

การศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลต่อการบริหารเทศบาล
ที่นายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้งโดยตรง

เกียรติศักดิ์ ภู่อำชัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
สิงหาคม 2550
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

A STUDY ABOUT THE OPINIONS OF THE MUNICIPAL COUNCIL MEMBERS
TOWARDS THE ADMINISTRATION OF THE MAYORS Elected BY
THE DIRECT ELECTION

KIATTISAK PHUKUMCHAI

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Arts Degree in Social Sciences for Development
Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

August 2007

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลต่อการบริหารเทศบาล
ที่นายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้งโดยตรง

โดย นายเกียรติศักดิ์ ภู่อำชัย
สาขา สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา
อาจารย์ที่ปรึกษา ดร.ชิตชัย สนั่นเสียง
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ดร.สุวรรณ พินตานนท์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.นพวรรณ ชีระพันธ์เจริญ)

..... กรรมการ
(ดร.ชิตชัย สนั่นเสียง)

.....กรรมการ
(ดร.สุวรรณ พินตานนท์)

..... กรรมการ
(นายอานนท์ กิตติคุณไพโรจน์)

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา

.....อธิการบดี
(รองศาสตราจารย์สุวิทย์ เทียรทอง)

สิงหาคม พ.ศ. 2550

เกียรติศักดิ์ ภู่อำชัย. (2550). การศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลต่อการ
บริหารเทศบาลที่นายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้งโดยตรง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.

(สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา). พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยราชภัฏ

พระนครศรีอยุธยา.

อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร.ชิตชัย สนั่นเสียง , ดร.สุวรรณ พิณตานนท์.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลต่อการบริหารเทศบาลที่นายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้งโดยตรง และเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลต่อการบริหารเทศบาลที่นายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้งโดยตรง จำแนกตามปัจจัยด้านบุคคล ปัจจัยด้านความรู้และความเข้าใจต่อการบริหารเทศบาลที่นายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้งโดยตรง กลุ่มตัวอย่าง คือ สมาชิกสภาเทศบาลตำบลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 167 คน โดยการสุ่มอย่างง่ายเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 1 - 15 เมษายน 2550 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า

1. สมาชิกสภาเทศบาลตำบลมีความคิดเห็นต่อการบริหารเทศบาลที่นายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้งโดยตรงอยู่ในระดับเห็นด้วย เรียงตามลำดับ คือ ด้านโครงสร้างของเทศบาล และด้านอำนาจหน้าที่ของนายกเทศมนตรี

2. สมาชิกสภาเทศบาลตำบลที่มีอายุ ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง ความรู้และความเข้าใจต่อการบริหารเทศบาลที่นายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้งโดยตรงต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารเทศบาลที่นายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้งโดยตรงไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

Kiattisak Phukumchai. (2007). A Study about the Opinions of the Municipal Council

**Members towards the Administration of the
Mayors Elected by the Direct**

Election. Master Thesis, M.A. (Social Sciences for
Development).

Phranakhon Si Ayutthaya : Phranakhon SiAyutthaya
Rajabhat University.

Advisory Committee : Dr. Chidchai Sananseang,
Dr.Suwan Pintanon.

ABSTRACT

The purposes of this research study are to examine the levels of the opinions of the municipal council members towards the administration of the mayors elected by the direct election and to compare the opinions of the municipal council members towards the administration of the mayors elected by the direct election divided by personnel factors, knowledge and understanding factors. The sample group consisted of 167 municipal council members in Phranakhon Si Ayutthaya by random sampling. The questionnaires were used to collect the data from April 1, 2007 to April 15, 2007. The statistics used to analyze the data were percentage, mean, standard deviation, and a one-way ANOVA. The results are as follows:

1. all municipal council members agreed with the administration of the mayors elected by the direct election ranking as follows: the municipal structures and the mayors' power and responsibilities.

2. the municipal council members with different ages, educational levels, incomes, occupations, duration of their performance, knowledge and understanding towards the administration of the mayors elected by the direct election had no different opinions at a significant level.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งของอาจารย์ ดร.ชิตชัย สนั่นเสียง อาจารย์ที่ปรึกษา และ ดร.สุวรรณ พินิตานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมที่กรุณาให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ ว่าที่ร้อยตรี ไชยวุฒิ วุฒิรักษ์ ผู้อำนวยการกลุ่มกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการ การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองท้องถิ่น สำนักปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าที่ร้อยตรี ชานินทร์ รุ่งงษ์ ผู้อำนวยการส่วนบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย และนายธนา ชันทรโกวิท ผู้อำนวยการส่วนแผนพัฒนาท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ความอนุเคราะห์ ตรวจสอบ แนะนำ และแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และขอขอบคุณรองศาสตราจารย์ ดร. นพวรรณ ชีระพันธ์เจริญ ประธานคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ นายอานนท์ กิตติคุณไพโรจน์ ปลัดจังหวัดนครนายก ที่กรุณาเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิสอบวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณสมาชิกสภาเทศบาลตำบล ทั้ง 24 เทศบาล ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้สละเวลาตอบแบบสอบถาม ทำให้การเก็บรวบรวมข้อมูลได้ครบถ้วนสมบูรณ์

ประโยชน์และคุณค่าอันพึงมีของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้การปกครองท้องถิ่นไทยให้พัฒนาก้าวหน้าสืบไป

เกียรติศักดิ์ ภู่อำชัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	
.....	ช
สารบัญ.....	
.....	ซ
สารบัญ	
ตาราง.....	
.....	ฅ
สารบัญ	
ภาพประกอบ.....	
.....	ฉ
บทที่	
1 บท	
นำ.....	
.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของ	
ปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	
.....	
3	
ความสำคัญของการ	
วิจัย.....	
3	
ขอบเขตการ	
วิจัย.....	
.....	3

ประชากรและกลุ่ม	
ตัวอย่าง.....	4
ตัวแปรที่ใช้ใน	
การศึกษา.....	
4	
กรอบความคิดในการ	
วิจัย.....	4
นิยามศัพท์	
เฉพาะ.....	
.....	5
สมมติฐานการ	
วิจัย.....	
.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะ	
ได้รับ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
.....	
.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับความ	
คิดเห็น.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับการกระจาย	
อำนาจ.....	10
การปกครองท้องถิ่นรูปแบบเทศบาล.....	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	40
	ฅ

สารบัญ (ต่อ)

บทที่
หน้า

3 วิธีดำเนินการวิจัย

45

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการ

วิจัย..... 45

เครื่องมือที่ใช้ในการ

วิจัย.....

46

การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ใน

วิจัย..... 47

การเก็บรวบรวม

ข้อมูล.....

47

การจัดกระทำและการวิเคราะห์

ข้อมูล..... 48

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ข้อมูล..... 49

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

50

ส่วนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบ

แบบสอบถาม..... 51

ส่วนที่ 2 ความรู้และความเข้าใจการบริหารเทศบาลที่นายกเทศมนตรี

มาจากการเลือกตั้ง

โดยตรง.....

52

บทที่
หน้า

ภาคผนวก

.....	83
.....	
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรงความตรงของเนื้อหา โครงสร้าง และภาษาของแบบสอบถามและรายชื่อเทศบาลตำบลในจังหวัด พระนครศรีอยุธยา จำนวน 24 เทศบาล.....	84
ภาคผนวก ข จดหมายเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญในการวิจัย และ หนังสือขอเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย.....	87
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	92

ประวัติย่อผู้วิจัย

.....
..... 101

สารบัญตาราง

ตาราง

หน้า

1	หน้าที่บังคับหรือหน้าที่ที่ต้อ ปฏิบัติ.....	31
2	หน้าที่ไม่บังคับหรือหน้าที่ที่เลือก ปฏิบัติ.....	32
3	จำนวนและร้อยละของสมาชิกสภาเทศบาลตำบล จำแนกตามสถานภาพทั่วไป.....	51
4	จำนวนและร้อยละของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลที่มีความรู้และความเข้าใจ การบริหารเทศบาลที่นายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้งโดยตรงเป็นรายชื่อ.....	53
5	จำนวนและร้อยละคะแนนความรู้และความเข้าใจการบริหารเทศบาลที่ นายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้งโดยตรงใน ภาพรวม.....	56
6	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นต่อการบริหาร เทศบาลที่นายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้งโดยตรงใน ภาพรวม.....	57
7	จำนวนร้อยละ และค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็น ต่อการบริหารเทศบาลที่นายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้งโดยตรง ด้านโครงสร้างของ เทศบาล.....	58
8	จำนวนร้อยละ และค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็น ต่อการบริหารเทศบาล ที่นายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้งโดยตรง	

	ด้านอำนาจหน้าที่ของ นายกเทศมนตรี.....	63
9	การวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลต่อ การบริหารเทศบาลที่นายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้ง โดยตรงกับอายุ.....	66
10	การวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลต่อ การบริหารเทศบาลที่นายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้ง โดยตรงกับ ระดับ การศึกษา.....	67
11	การวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลต่อ การบริหารเทศบาลที่นายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้ง โดยตรงกับรายได้.....	68
12	การวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลต่อ การบริหารเทศบาลที่นายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้ง โดยตรงกับอาชีพ.....	69
13	การวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลต่อ การบริหารเทศบาลที่นายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้ง โดยตรงกับ ระยะเวลาการดำรง ตำแหน่ง.....	70
	..	

สารบัญญัตราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

14	การวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลต่อ การบริหารเทศบาลที่นายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้ง โดยตรงกับ ความรู้และความเข้าใจการบริหารเทศบาลที่นายกเทศมนตรีมาจาก การเลือกตั้ง
----	---

โดยตรง.....
..... 71

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1 กรอบแนวคิดในการ

วิจัย 5

2 โครงสร้างและการแบ่งส่วนราชการของเทศบาลตามพระราชบัญญัติเทศบาล

พ.ศ.

	2496.....	30
	
3	โครงสร้างและการแบ่งส่วนราชการของเทศบาลตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546.....	39